

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study) เพื่อศึกษาการรับรู้ชุดสิทธิประโยชน์ในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ของประชาชนตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ลักษณะประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนที่มีบัตรประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) ที่อาศัยอยู่ในเขตตำบลบ้านต้อม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ในช่วงระหว่างวันที่ 12-31 มีนาคม 2545 จำนวน 10,988 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา, 2545) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี Multi-stage Sampling จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 10,988 คน ดังนี้

1. คำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรในการคำนวณของ Krejcie and Morgan (อ้างใน Bernard H.R., 1994, p 79) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการจำนวน 372 คน
2. เก็บข้อมูลจากตัวแทนหลังคาเรือนละ 1 คน คัดเลือกเก็บจากหัวหน้าครัวเรือนซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ในครอบครัวมากที่สุด
3. จากทั้ง 16 หมู่บ้าน คำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน ได้จำนวน 375 ครัวเรือน
4. คัดเลือกครัวเรือนโดยสุ่มอย่างง่าย เก็บข้อมูลจากหัวหน้าครัวเรือนๆ ละ 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองจากการทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปเป็นข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประสิทธิภาพการได้รับข้อมูลข่าวสารและการใช้สิทธิบัตรประกันสุขภาพถ้วน

หน้า (บัตรทอง) ในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ประกอบด้วยคำถามปลายเปิด และปลายเปิดจำนวน 14 ข้อ

ส่วนที่ 2. เป็นข้อมูลด้านการรับรู้ชุดสิทธิประโยชน์ในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าด้านการรักษาพยาบาลและฟื้นฟูสภาพ เป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 26 ข้อแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ ใช่ ไม่ใช่ และไม่แน่ใจ

ส่วนที่ 3. เป็นข้อมูลด้านการรับรู้ชุดสิทธิประโยชน์ในโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกัน-ควบคุมโรค เป็นคำถามแบบเลือกตอบจำนวน 9 ข้อแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 3 คำตอบ คือ ใช่ ไม่ใช่ และไม่แน่ใจ

การตรวจสอบหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไข

2. การหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ผู้ศึกษานำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรคล้ายคลึงกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นได้ 0.75

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้คัดเลือกผู้ช่วยสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จำนวน 10 คน หลังจากนั้นได้มีการอธิบายและทำความเข้าใจกับข้อคำถามและการบันทึกคำตอบของคำถามทุกข้อในแบบสัมภาษณ์จนเข้าใจในรายละเอียดเป็นอย่างดี จากนั้นจึงดำเนินการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างจากทั้ง 16 หมู่บ้านใช้เวลาหมู่บ้านละ 1-2 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ใช้สถิติพรรณนาและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science) for Windows วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตาราง